

Frihetens eventyr

Artikkel av den hellige Josemaría. Å snakke om frihet, om kjærlighet til friheten, betyr å fremstille et vanskelig ideal: det er å snakke om en av troens største rikdommer. Kristen er den som er i stand til ikke bare å elske menneskeheten rent abstrakt, men også hvert menneske som står ved hans side.

18.09.2007

Indre frihet

I Galaterbrevet, som er en ekte lovsang til troens rikdommer, sier apostelen Paulus at en kristen bør leve med den frihet som Kristus har vunnet for oss[1]. Dette var Jesu budskap til de første kristne, og slik kommer det til å fortsette å være i århundrenes løp: budskapet om befrielse fra elendighet og angst. Historien ledes ikke av blinde makter og er ikke et resultat av tilfeldigheter, den avslører Gud Faders barmhjertighetsgjerninger. Guds tanker er høyere enn våre, sier Skriften.[2] Å stole på Herren innebærer derfor å tro mot alle odds, ved å se under overflaten. Bak hver hendelse, selv om det mange ganger er dunkelt for oss, finner vi Guds kjærlighet, som er en evig kjærlighet.

Når en kristen lever av tro – med en tro som ikke bare er det i navnet, men en virkelighet som munner ut i personlig bønn – leder vissheten om den guddommelige kjærligheten oss

til glede, til indre frihet. De knuter som noen ganger kveler hjertet løses opp, og den tyngden som gjør sjelen nedtrykt slipper taket. *Hvis Gud er med oss, hvem kan da være mot oss?* [3] Og smilet vender snart tilbake til munnen. Et Guds barn, en kristen som lever av tro, kan lide og gråte, han kan også få anledning til å angre, men føler seg aldri trist.

Frihet og brorskap

Den kristne frihet fødes av menneskets indre, av hjertet, av troen. Den er likevel ikke bare noe individuelt, men har ytre kjennetegn. Et av dem er noe av det mest betegnende for de første kristne: brorskapet. Troen – Guds kjærlighets store gave – har ført til at alle forskjeller, alle barrierer stadig føles mindre, til de tilslutt forsvant: *nå er ingen lenger jøde eller greker, slave eller fri, mann eller kvinne. Dere er alle ett i Kristus.*[4] Å vite at vi er

brødre og søstre og virkelig elske hverandre som det, uavhengig av forskjeller når det gjelder folkeslag, sosial stilling, kultur og ideologi hører til kristendommens vesen.

Det er ikke min oppgave å snakke om politikk. Og det er heller ikke Opus Deis oppgave, siden dets eneste mål er åndelig. Opus Dei har aldri blandet seg og kommer heller aldri til å blande seg inn i partipolitikk. Det er ikke bundet til noen person eller ideologi. Denne handlingsmåten er ikke en apostolisk taktikk. Det er heller ikke bare en prisverdig atferd. Å handle på denne måten er en absolutt nødvendighet for Opus Dei, fordi dets natur krever det. Den åpenbare konsekvensen er å elske friheten, å stole på den kristnes stilling i verden, som får ham til å opptre helt selvstendig og på eget ansvar.

I temporære spørsmål finnes det ingen dogmer. Det strider mot menneskets verdighet å prøve å fastsette absolutte sannheter i spørsmål der det er nødvendig at hver enkelt betrakter saker og ting fra sin egen synsvinkel, i henhold til egne interesser, kulturelle preferanser og egen erfaring. Å prøve å tvinge dogmer på andre mennesker på dette området fører uunngåelig til å øve vold på andres samvittigheter, det vil si å ikke respektere sin neste.

Mangfold og ydmykhet

Med dette sier jeg ikke at den kristnes holdning til timelige spørsmål skal være likegyldighet eller apati. Tvert imot. Jeg fastholder imidlertid at en kristen bør forene den menneskelige lidenskap for sivile og sosiale fremskritt med bevisstheten om ens egne synspunkters begrensninger, og slik

respektere andres synspunkter og elske det legitime mangfold. Den som ikke lykkes i å leve slik, har ikke forstått den grunnleggende i det kristne budskapet. Det stemmer at det ikke er lett å nå dit, og til en viss grad når vi aldri dit, for tendensen til egoisme og hovmod inne i oss dør aldri. Derfor er vi alle forpliktet til stadig å ransake oss selv og betrakte våre handlinger i lyset fra Kristus, slik at vi erkjenner at vi er syndere og starter på nytt. Det er ikke lett, men vi bør anstrenge oss for å oppnå det.

En ekte historie

Da Gud skapte oss tok han en risiko og aksepterte det eventyr som vår frihet innebærer: han ville at historien skulle bli en ekte historie som består av autentiske beslutninger, ikke fiksjon eller lek. Hvert menneske må få erfare sin egen personlige

selvbestemmelsesrett, med alle de muligheter, forsøk og til og med den usikkerhet som dette innebærer. La oss ikke glemme at Gud – som gir oss troens visshet – ikke har åpenbart meningen med alle hendelser i menneskelivet. Ved siden av alt som for en kristen er helt klart og sikkert finnes det mange andre ting, veldig mange, der man bare kan oppnå en mening, det vil si en viss kunnskap om hva som skulle kunne være sant og rett, men som ikke kan avgjøres på en ubestridelig måte. For det er mulig at jeg kan ta feil: det kan også hende at jeg har rett, og at de andre også har rett. En gjenstand som for meg virker konkav, kan for en annen, som betrakter den fra en annen synsvinkel, virke konveks. Bevisstheten om de menneskelige vurderingers begrensninger leder oss til å erkjenne at friheten er en betingelse for å leve sammen.

Respekt for friheten, av kjærlighet

Men dette er ikke alt, det er til og med ikke det viktigste: respekten for friheten bunner i kjærligheten. Hvis andre tenker annerledes enn jeg, er det en grunn til å betrakte dem som fiender? En slik holdning kan bare være motivert av egoisme og intellektuell nærsynthet hos den som fastholder at det ikke finnes andre verdier enn politikk og verdslige foretak. Men den kristne vet at det ikke er slik, for hvert menneske har en uendelig verdi og en evig bestemmelse i Gud: Kristus har dødd for hver enkelt av oss.

Kristen er den som evner å elske ikke bare menneskeheten rent abstrakt, men hvert menneske som står ved hans side. Å føle ansvar for de oppgaver som har påvirkning på kommende generasjoners ve og vel er et tegn på modenhet, men dette må ikke føre til at vi forsømmer engasjementet og tjenesten i hverdagslivets oppgaver, som å være

vennlig mot den som arbeider sammen med oss, å være en oppriktig venn med våre kolleger, og å føle med dem som lider, selv om deres plager kan virke ubetydelige i forhold til de store idealer som vi etterstreber.

Å bygge en virkelighet dag for dag

Å snakke om frihet, om kjærlighet til friheten, betyr å sette frem et vanskelig ideal: det er å snakke om en av troens største rikdommer. For vi må ikke lure oss selv: livet er ikke en dans på roser. Det kristne brorskapet kommer ikke til oss fra himmelen en gang for alle; det er en virkelighet som bygges dag for dag. Og man må gjøre det i et liv som beholder hele sin barskhet, midt i interessekonflikter, strid og spenninger, i den daglige kontakten med personer som for oss virker innskrenkede, og med tilsvarende grettenhet fra vår side.

Hvis alt dette gjør oss mismodige, hvis vi lar oss overvinne av egoismen og henfaller til den skeptiske holdningen til den som foretrekker å trekke på skuldrene, betyr det at vi ennå trenger å fordype oss i vår tro, betrakte Kristus mer inngående. For det er bare i den skolen den kristne blir kjent med seg selv og lærer å forstå andre, det vil si lærer å leve slik at han blir Kristus tilstede blant menneskene.

Artikkel av den hellige Josemaría publisert i dagsavisen ABC 2. november 1969. Publisert på italiensk i Studi Cattolici, november 1969, ss. 782-784.

[1] Jf Gal 5, 1.

[2] Jf Jes 55, 8 og Rom 11, 33.

[3] Rom 8, 31.

[4] Jf Gal 3, 28.

pdf | dokument generert automatisk fra
[https://opusdei.org/nb-no/article/
frihetens-eventyr/](https://opusdei.org/nb-no/article/frihetens-eventyr/) (12.04.2025)